

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **O. L.**, zastoupeného JUDr. Hanou Fučíkovou, advokátkou se sídlem v Praze 4, nám. bratří Synků 4, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 3. 2004, č. j. 46 Az 1075/2003 - 28,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna JUDr. Hany Fučíkové, advokátky se sídlem v Praze 4, nám. bratří Synků 4, **se u r č u j e** částkou 2150 Kč. Tato částka bude uhrazena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 18. 12. 2001, č. j. OAM-1726/VL-14-P13-2000, nebyl stěžovateli podle ust. § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělen azyl, a současně bylo vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 tohoto zákona. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel rozklad, o kterém rozhodl ministr vnitra dne 22. 9. 2003, č. j. OAM-2073/AR-2002, tak, že napadené rozhodnutí potvrdil a rozklad zamítl. Žalobu podanou proti rozhodnutí ministra vnitra zamítl napadeným rozhodnutím krajský soud, protože dospěl k závěru, že provedená skutková zjištění, z nichž správní orgán při rozhodování vycházel, byla dostatečná a závěr správního rozhodnutí je v souladu se zákonem.

Ve včas podané kasační stížnosti namítl stěžovatel stížní důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Uvedl, že mu neprávem nebyl udělen azyl dle ust. § 12 písm. b),

příp. § 14 zákona o azylu. Stěžovatel při bedlivém posouzení svých tvrzení došel k závěru, že v jeho zemi původu není svoboda a demokracie a že mu v případě návratu hrozí přesně nespecifikovaná újma. Stát totiž nevytvořil podmínky pro soukromé drobné podnikání, banky drobným podnikatelům neposkytují úvěry, takže tito jsou nuceni opatřovat si finanční prostředky od soukromých osob napojených na mafii. Poukázal na skutečnost, že nemá možnost opatřit si prostředky na splácení dluhu zákonným způsobem a na nemožnost dovolat se pomoci u orgánů státu, což ho vedlo k emigraci. V případě návratu má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině drobných podnikatelů. Navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení a přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Správní orgán ve svém vyjádření odkázal na správní spis.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyloučily následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 10. 10. 2000 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 8. 11. 2001 byl se stěžovatelem veden, v ruském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatel uvedl, že na Ukrajině začal podnikat, koupil si stánek a půjčil peníze. V roce 1997 mu konkurence stánek zapálila. Do svého odjezdu kromě toho, že musel půjčené peníze vrátit, jiné problémy neměl. Do České republiky přijel pracovat. Byl zde rok ilegálně, pak se rozhodl požádat o azyl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ust. § 12 zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Zásadní námitkou stěžovatele je tvrzení, že měl nárok na udělení azylu dle ust. § 12 písm. b) či § 14 zákona o azylu z důvodu jeho pronásledování věřiteli. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že pod pojmem „pronásledování“ tak, jak je pojímán dle zákona o azylu, nelze dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu chápat toliko potíže se soukromými osobami, tedy vyhrožování ze strany věřitelů, neboť tyto osoby se dopouštěly tvrzeného pronásledování stěžovatele mimo souvislost s veřejnou mocí. Ze správního spisu nevyplývá, že by stěžovatel využil možností, které mu dává právní řád Ukrajiny, a obrátil se na příslušné vládní orgány se žádostí o poskytnutí pomoci, např. na policii. Za pronásledování by mohlo

být v souvislosti s ohrožením soukromými osobami pokládáno pouze odmítnutí státní moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v ust. § 12 zákona o azylu. Tak tomu ovšem v posuzovaném případě zjevně nebylo. K deklarované příslušnosti stěžovatele k „sociální skupině drobných podnikatelů“ uvádí Nejvyšší správní soud, že tato skupina není sociální skupinou ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu, neboť sociální skupina ve smyslu tohoto zákona je společenský útvar, jenž je určitelný natolik přesně, aby byl vůbec způsobilý k pronásledování. Příslušnost k sociální skupině je nutno vnímat jako možnost, na jejímž základě může Česká republika poskytnout ochranu i z jiných důvodů motivujících k pronásledování, než z důvodu rasy, náboženství, národnosti či politického přesvědčení. Takovými důvody jsou typicky příslušnost k sexuálním menšinám, skupinám spojeným přesvědčením nenáboženské a nepolitické povahy a jiným skupinám, jevícím znak způsobilý k pronásledování, jenž nemusel být zákonodárci v době přijímání zákona o azylu vůbec znám. Důvodem pro zařazení do fenoménu sociální skupiny dle zákona o azylu tudíž nemůže být takový sjednocovací znak, jako je příslušnost mezi osoby, kteří jsou drobnými podnikateli. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že stěžovatelova námitka poukazující na skutečnost, že by mohl být z důvodu příslušnosti k sociální skupině drobných živnostníků po svém návratu pronásledován, není důvodná.

Poukazuje-li stěžovatel dále na nedostatečně provedené dokazování ve správním řízení, tedy na ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., Nejvyšší správní soud konstatuje, že takovou vadu v řízení před správním orgánem neshledal. Rozhodnutí správního orgánu je řádně odůvodněno, obsahuje odkazy na zákonná ustanovení a jsou z něj jasné patrné úvahy, kterými byl správní orgán v průběhu řízení veden a na základě jakých relevantních skutečností rozhodl.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s právními závěry učiněnými správním orgánem i krajským soudem, na jehož odůvodnění napadeného rozsudku rovněž odkazuje. Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že azylové řízení není v žádném případě prostředkem sloužícím k legalizaci pobytu na území České republiky.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že pro takové rozhodnutí odpadl vydáním meritorního rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznnesl, proto mu ho soud nepřiznal.

Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 2 x 1000 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé a 2 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2006

JUDr. Radan Malík
předseda senátu